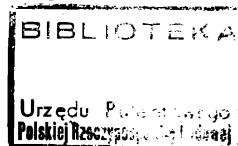

20 grudnia 1928 r.

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 9251.

Kl. 12 o 19.

Schering-Kahlbaum A. G.
(Berlin, Niemcy).

Sposób rozszczepiania produktów kondensacji *m*- i *p*- krezolu z ketonami.

Zgłoszono 12 października 1927 r.

Udzielono 27 sierpnia 1928 r.

Pierwszeństwo: 26 października 1926 r. (Niemcy).

Nowego rodzaju produkty kondensacji alkylowanych fenoli z ketonami, stanowiące przedmiot patentu polskiego Nr 8917, dają się przeprowadzić według sposobu patentów polskich Nr 8918 i 8919 w mieszaninę alkyloizopropylenofenoli i alkylowanych kumaranów.

Taką samą mieszaninę nadspodziewanie udało się otrzymać również ze związków o budowie podobnej do eterów, otrzymywanych przez Gaebel'a („Ueber Kondensationsprodukte aus *m*-Kresol und *p*-Kresol mit Aceton“, Dissertation Marburg 1903). Te ostatnie pod ciśnieniem zwykłym dają się destylować, rozkładając się nieznacznie, w próżni zaś — bez jakiegokolwiek bądź rozkładu. Skoro pary tych

produktów kondensacji przepuścić przez katalizator powierzchniowy, najkorzystniej ogrzany do temperatury wrzenia, natenczas następuje rozkład ilościowy na związki wspomniane. Jako katalizatory powierzchniowe nadają się ziemie bielące, znajdujące się w handlu pod nazwą frankonit, tonsyl, ziemia foluszowa, diatomit, żel krzemowy, węgiel i podobne ciała porowate.

Działanie tych katalizatorów można zwiększyć, osadzając na nich metale lub związki metali, działające katalitycznie, np. nikiel lub tlenek niklowy. Produkty rozkładu można przerabiać dalej na tymol względnie mentol.

Przykład I. Produkt kondensacji *m*-

krezolu i acetonu destyluje się strumieniem powolnym przez ogrzaną do 300°C warstwę frankonitu. Jako produkty rozkładu otrzymuje się pewną ilość dwumetylokumaranu i 3-metylo-6-izopropylenofenolu.

Przykład II. Produkt kondensacji *m*-krezolu i acetonu przepuszcza się w próżni strumieniem powolnym przez ogrzany do 300° i wypełniony niklem żel krzemowy. Otrzymuje się takie same produkty rozkładu, jak i w przykładzie I.

Przykład III. Obrobione według przykładu I produkty kondensacji *p*-krezolu i acetonu dają, obok dwumetylokumaranu, 4-metylo-6-izopropylenometylofenol.

Przykład IV. Produkt kondensacji *p*-krezolu i acetonu obrabia się jak w przykładzie II.

Sposób przebiega podobnie, skoro zamiast produktów kondensacji acetonu sto-

sować produkty kondensacji innych ketonów.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Sposób rozszczepiania podobnych do eterów produktów kondensacji *m*- i *p*-krezolu z ketonami znamienny tem, że produkty wyjściowe styka się w temperaturze podwyższonej, ewentualnie stosując próżnię, z katalizatorami powierzchniowymi.

2. Sposób według zastrz. 1 znamienny użyciem katalizatorów powierzchniowych przepojonych działającymi katalitycznie metalami lub związkami metali.

Schering-Kahlbaum A. G.

Zastępca: M. Skrzypkowski,
rzecznik patentowy.